

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ นักศึกษาอาชีวศึกษา : ศึกษากรณีวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรและวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร ผู้วิจัยขอ นำเสนอสรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ คือ

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร และวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร มีดังต่อไปนี้คือ

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรและวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.50 เป็นเพศชาย มีอายุ 17 ปี ร้อยละ 23.50 กำลังศึกษาระดับ ปวช. ร้อยละ 68.00 สถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ร้อยละ 84.20 พักอาศัย อยู่กับครอบครัว ร้อยละ 82.50 ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือชมรมใดเลย ร้อยละ 39.80 งานอดิเรกหรือกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างบ่อยที่สุดคือเล่นกีฬา ร้อยละ 54.20 ใช้ชีวิตภายนอกโรงเรียนกับ คนในครอบครัวมากที่สุด ร้อยละ 49.00 เมื่อพบปัญหาในชีวิตประจำวันจะรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ผู้ปกครองมากที่สุด ร้อยละ 67.80 และมีค่าใช้จ่ายที่ได้รับ รวมถึงหามาได้ด้วยตนเองประมาณ เดือนละ 1,501 – 3,000 บาท ร้อยละ 51.10

ระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ นักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรและวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ รัฐบาลของนักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่าในภาพรวมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาอาชีวศึกษาอยู่ใน ระดับปานกลาง สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย โดยมีค่าคะแนนรวมเฉลี่ยที่ 3.32 ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 และเมื่อพิจารณาในหลายด้าน พบว่าด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุดเรียง ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ด้านครอบครัว

เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาอาชีวศึกษามีบทบาทในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลในระดับครอบครัว พบว่านักศึกษาอาชีวศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.69 โดยมีความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมในเรื่องการตั้งใจเรียนเพื่อให้พ่อแม่สบายใจและภาคภูมิใจสูงสุด รองลงมาคือการประพฤติตนเป็นคนดีของพ่อแม่และครอบครัว ซึ่งอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกัน

2. ด้านโรงเรียน

เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาอาชีวศึกษามีบทบาทในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลในระดับโรงเรียน พบว่านักศึกษาอาชีวศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมรองลงมา โดยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.24 โดยมีความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมในเรื่องการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะสูงสุด รองลงมาคือการชักชวนเพื่อนมาร่วมกันทำงานอดิเรกเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกัน

3. ด้านสังคม

เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาอาชีวศึกษามีบทบาทในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลในระดับสังคม พบว่านักศึกษาอาชีวศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 3.06 โดยมีความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมในเรื่องการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในหมู่บ้านหรือชุมชนสูงสุด รองลงมาคือการทำคำแนะนำหรือช่วยเหลือเพื่อนที่กำลังมีปัญหาในชีวิต ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงใกล้เคียงกัน

ปัญหาและอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลของนักศึกษาอาชีวศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในระดับครอบครัว

จากการศึกษาวิจัยในข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล พบปัญหาคือ ไม่มีเวลาว่างเนื่องจากต้องเรียนหนังสือแล้วยังต้องทำงานแบ่งเบาภาระของครอบครัวด้วย การรับทราบข่าวสารการจัดกิจกรรม สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมีโอกาสอยู่ร่วมกัน

อย่างพร้อมหน้ากัน การไม่กล้าพูดและแสดงออก การขาดความร่วมมือของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งกลัวว่าจะส่งผลกระทบต่อครอบครัวให้ได้รับความเดือดร้อน

ข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในระดับครอบครัว

จากการศึกษาวิจัยในข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล พบข้อเสนอแนะเพื่อให้มีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างทั่วถึง นักศึกษาเองต้องพยายามหาเวลาว่างให้กับตัวเอง ควรมีการใช้สื่อโฆษณากิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ามีส่วนร่วมให้มากขึ้นด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในระดับโรงเรียน

จากการศึกษาวิจัยในข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล พบปัญหาคือ การที่เป็นคนขี้อาย ไม่กล้าแสดงออกต่อหน้าคนจำนวนมาก การที่ไม่ได้รับทราบข่าวการจัดกิจกรรมของวิทยาลัย การไม่มีเวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากตรงกับเวลาเรียน ขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมห้องเรียน กิจกรรมมีน้อย ขาดความหลากหลาย ไม่ดึงดูดใจ การที่กลัวมีปัญหากับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันหรือนักศึกษารุ่นพี่ในวิทยาลัย การคัดเลือกนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเป็นสาขาวิชาทำให้ไม่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ยังเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียว รวมถึงการที่มีบ้านอยู่ไกลจากวิทยาลัยด้วย

ข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในระดับโรงเรียน

จากการศึกษาวิจัยในข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล พบข้อเสนอแนะเพื่อให้มีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมคือ ให้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้บ่อยขึ้น หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่ตรงกับเวลาเรียนหนังสือ ควรมีการจัดกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย ให้มีการกำหนดแกนนำนักเรียนมีบทบาทเป็นผู้ชักชวนการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นควรสำรวจความต้องการหรือความพอใจของนักศึกษาก่อน ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมให้ทราบโดยทั่วถึงและทุกช่องทางในวิทยาลัย ควรมีมาตรการที่เข้มงวดในสถานศึกษา ควรใช้วิทยากรอบรมที่เก่งและมีความหลากหลาย ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมไม่ควรนานเกินไป ควรพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลายจากหลายสาขาวิชา รวมทั้งควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาในสถานศึกษาบ่อยครั้ง

ปัญหาและอุปสรรคในระดับสังคม

จากการศึกษาวิจัยในข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล พบปัญหาคือ การไม่มีเวลาว่าง การไม่กล้าแสดงออกต่อสาธารณะ การที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมกิจกรรม กลัวตำรวจ ไม่ได้รับข่าวสารการจัดกิจกรรม กลัวภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ตนเองและครอบครัว กิจกรรมที่จัดขึ้นมีน้อยมาก รวมถึงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดีเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในระดับสังคม

จากการศึกษาวิจัยในข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล พบข้อเสนอแนะเพื่อให้มีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมคือ ให้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้บ่อยขึ้น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมผ่านสื่อทุกช่องทาง ให้ได้รับทราบอย่างทั่วถึง ให้มีการจัดรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณกับผู้ที่ได้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การจัดกิจกรรมควรหลีกเลี่ยงเวลาเรียนของนักศึกษา รวมถึงข้าราชการตำรวจควรประชาสัมพันธ์การทำงานให้มากขึ้น

การอภิปรายผล

1. จากการศึกษพบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต่างจากงานวิจัยของ กิตติ แสงศิริวุฒิ (2546) เรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาบ้าของผู้นำชุมชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาบ้าอยู่ในระดับที่สูง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าผู้นำชุมชนมีภาวะความรับผิดชอบที่สูงกว่านักศึกษา มีตำแหน่งหน้าที่ในสังคมที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยตรง
2. จากการศึกษพบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต่างจากงานวิจัยของ วสันต์ ชิงชนะ (2547) เรื่อง บทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีบทบาทในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่ในการปกครองท้องถิ่น จึงมีบทบาทในการดำเนินงานตามนโยบายในระดับมาก
3. จากการศึกษพบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต่างจากงานวิจัย

ของ วุฒิชัย สอนประสาน (2547) เรื่อง การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาบ้าของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดราชบุรี ที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาบ้าอยู่ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีสถานะทางสังคมที่เป็นตัวแทนของสมาชิกในชุมชน มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการในท้องถิ่น ต่างจากนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ยังมีวุฒิภาวะน้อยกว่า และมีสถานะที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาเท่านั้นเอง

4. จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่แท้จริง คือ การรับทราบข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมกิจกรรมในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือหน่วยงานภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงหรือแม้แต่สถานศึกษาด้วย ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติเท่านั้น ซึ่งต่างจากคำกล่าวของ อคินระพีพัฒน์ (2531) ที่กล่าวว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเริ่มตั้งแต่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การพิจารณาปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้นหาและพิจารณาแนวทางวิธีการในการแก้ปัญหา ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการพัฒนา จะตรงกันตรงที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหายาเท่านั้นเอง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่านักศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในวัยเรียน การเรียกร้องความต้องการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองในชีวิตประจำวันมีน้อยกว่าประชาชน ซึ่งจะมีโอกาสและบทบาทในสังคมที่จะเรียกร้องความต้องการต่าง ๆ มากกว่านั่นเอง

5. จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ล้อมวงษ์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาบ้า กรณีศึกษาชุมชนที่อยู่ในเขตควบคุมดูแลของสถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร กรุงเทพฯ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันยาบ้าอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่ามีการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่องในการให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการให้ชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินการประชุม การตัดสินใจแก้ไขปัญหายาบ้าในชุมชน และร่วมรณรงค์ต่อต้านยาบ้า

6. จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการเข้ามีส่วนร่วม คือ ไม่มีเวลาว่างพอ เนื่องจากต้องเรียนหนังสือแล้วยังต้องทำงานแบ่งเบาภาระของครอบครัวด้วย การรับทราบข่าวสารการจัดกิจกรรมไม่แน่นอน สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมีโอกาสอยู่ร่วมกันอย่างพร้อมหน้ากัน การ

ไม่กล้าพูดและแสดงออก การขาดความร่วมมือของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งกลัวว่าจะส่งผลกระทบต่อครอบครัวให้ได้รับความเดือดร้อน การที่ไม่ได้รับทราบข่าวการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมห้องเรียน กิจกรรมมีน้อย ขาดความหลากหลาย ไม่ดึงดูดใจ การที่กลัวมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันหรือนักศึกษารุ่นพี่ในวิทยาลัย การคัดเลือกนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเป็นสาขาวิชาทำให้ไม่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ยังเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียว รวมถึงการที่มีบ้านอยู่ไกลจากวิทยาลัยด้วย ความเกรงกลัวตำรวจไม่ได้รับข่าวสารการจัดกิจกรรม กลัวภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ตนเองและครอบครัว รวมถึงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดีเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของปรัชญา เวสารัชช์ (2526) ที่กล่าวถึงปัญหาที่เกิดจากโครงสร้างทางสังคมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชน ว่าเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ขาดการประชาสัมพันธ์ การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง หรือจากปัญหาของผู้ที่จะเข้ามีส่วนร่วมคือการมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ การขาดความสามัคคี การขาดความเชื่อมั่น ไม่กล้าแสดงออก การไม่สนใจ ไม่เห็นความสำคัญของการเข้ามีส่วนร่วม ตลอดจนการไม่ศรัทธาในตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น

7. จากการศึกษาค้นคว้าข้อเสนอนี้เพื่อให้มีโอกาสหรือกล้าเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของนักศึกษาอาชีวศึกษา คือ การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างทั่วถึง มีการใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ทุกช่องทางที่มีอยู่และดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จรรยา จิตร์จารัตน์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ทิศทางของการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในประเทศไทย ผลการศึกษาค้นคว้า แนวโน้มของโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในประเทศไทย ในอนาคตที่เสนอว่ามีการรณรงค์สื่อเผยแพร่ในระดับชุมชนมากขึ้นและต้องมีความถี่และต่อเนื่อง

8. จากการศึกษาค้นคว้าข้อเสนอนี้เพื่อให้มีโอกาสหรือกล้าเข้ามีส่วนร่วม คือ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างทั่วถึง นักศึกษาเองต้องพยายามหาเวลาว่างให้กับตัวเอง ควรมีการใช้สื่อโฆษณากิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ามีส่วนร่วมให้มากขึ้นด้วย ให้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้บ่อยขึ้น หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่ตรงกับเวลาเรียนหนังสือ ควรมีการจัดกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย ให้มีการกำหนดแกนนำนักเรียนมีบทบาทเป็นผู้ชักชวนการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นควรสำรวจความต้องการหรือความพอใจของนักศึกษาก่อน ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมในทุกช่องทางในวิทยาลัย ควรมี

มาตรการที่เข้มงวดในสถานศึกษา ควรใช้วิทยากรอบรมที่เก่งและมีความหลากหลาย ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมไม่ควรนานเกินไป ควรพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลายจากหลายสาขาวิชา รวมทั้งควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาในสถานศึกษาบ่อยครั้ง ให้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้บ่อยขึ้น ให้มีการจัดรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณกับผู้ที่ได้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การจัดกิจกรรมควรหลีกเลี่ยงเวลาเรียนของนักศึกษา รวมถึงข้าราชการ ตำรวจควรประชาสัมพันธ์การทำงานให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ William W. Reeder (อ้างถึงใน ไชยชนะ สุทธิวรชัย, 2536) อธิบายปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมีความเชื่อว่าปัจจัยภายนอก คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านั้นมาสู่ตัวบุคคลในรูปของความเชื่อ (Beliefs) และความไม่เชื่อ (Disbeliefs) ซึ่งจะเป็นเหตุผลที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำในกิจกรรมของส่วนรวมนั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลของการวิจัยในครั้งนี้

1. หน่วยงานภาครัฐ ควรเร่งการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาอาชีวศึกษาได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มากขึ้น และมีความถี่บ่อยขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ทุกช่องทาง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษา โดยมุ่งเน้นขอความร่วมมือกับทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย
2. หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่มีนโยบายในการจัดกิจกรรมรณรงค์การป้องกันยาเสพติด ควรสำรวจความต้องการของนักศึกษา วางแผนการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักศึกษา ระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมไม่น่าเบื่อ กิจกรรมที่จัดควรดึงดูดใจ รวมทั้งการจัดหาวิทยากรมาดำเนินการที่มีประสบการณ์ด้วย
3. สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมที่ดำเนินการในสถานศึกษาให้ทั่วถึงและการพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ต้องไม่จำเพาะเจาะจง ให้เป็นไปอย่างทั่วถึงทุกสาขาวิชาด้วย
4. หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการปราบปรามโดยตรงคือตำรวจ ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานที่มีคุณภาพ สร้างให้เกิดความศรัทธาในการดำเนินงานของการเป็นข้าราชการตำรวจของประชาชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกหาแนวร่วมในการดำเนินการตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ที่สนใจศึกษาในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล ควรจะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของเยาวชนกลุ่มอื่น ๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกับผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ต่อไป
2. ผู้ที่สนใจศึกษาในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล ควรจะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมสมาชิกของสังคมในระดับอื่นๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกับผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ต่อไป
3. ผู้สนใจศึกษาในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล ควรจะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของนักศึกษาในระดับต่าง ๆ ในทุกด้านเพื่อเปรียบเทียบและเสนอแนะการปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายต่อองค์กรภาครัฐต่อไป

